

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Risiko og offentlighed

Risikovirksomheder har haft offentlighedens interesse og pressens bevågenhed et antal gange inden for de sidste år, f.eks. Sojakagen, Kemisk Værk Køge, Kommunekemi.

Specielt har spørgsmålet om risikoaccept været kraftigt diskuteret. Holdningerne er stærkt polariserede og tæt knyttet til enkelte personers og gruppers interesse i forhold til en given produktion/aktivitet.

Gældende ret i Danmark er fastlagt i bekendtgørelse nr. 204 af 1. maj 1984.

Ifølge denne bekendtgørelse (»Risikodirektivet/Sevesodirektivet«) skal virksomheder med risikobetonede aktiviteter indsende oplysninger om sikkerhedsforholdene i form af en anmeldelse til den relevante myndighed inden den 1. juli 1989.

Det vil sige, at mange amter nu har modtaget risikoanalyser fra de respektive virksomheder i amtet.

Spørgsmålene er nu:

- hvordan vil de enkelte amter behandle sagerne
- bliver der store forskelle på landsplan
- hvilke acceptkriterier vil blive benyttet
- bliver de berørte borgere informeret på fornuftig vis.

2. Implementering af risikodirektivet i Danmark

Bekendtgørelsen pålægger alle virksomheder med risikobetonede aktiviteter en almindelig pligt til agtpågivenhed. Virksomhederne skal træffe de »nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge større uheld«. Virksomhederne skal til enhver tid kunne vise, at de nødvendige forholdsregler er truffet.

Nogle virksomheder klassificeres gennem anmeldelsespligten i bekendtgørelsen som særlig risikobetonede. Bekendtgørelsen indeholder en præcision af de data og oplysninger, som skal indgives i forbindelse med anmeldelsen, dels for de kemiske stoffer, der er involverede, og dels med hensyn til risikoen for mennesker og miljø.

Virksomhederne skal regelmæssigt ajourføre anmeldelsen, navnlig med henblik på den tekniske udvikling på det sikkerhedsmæssige område og udviklingen vedrørende mulighederne for at vurdere risikoen ved de pågældende aktiviteter.

Anmeldelsen skal indeholde oplysninger om de kemikalier og processer, som er involveret i den særligt risikobetonede aktivitet. Yderligere beskrives anlæggene, deres beliggenhed og indretning samt farekilder og sikkerhedsforanstaltninger. Anmeldelsen skal endelig indeholde oplysninger om de nødplaner, som kan iværksættes inden for virksomhedens område, samt navnet på den sikkerhedsansvarlige og den, der er bemyndiget til at sætte nødplanerne i gang og underrette tilsynsmyndigheder og politi.

Med henblik på, hvilke krav myndighederne bør stille til virksomhederne, er vejledningen ikke så konkret:

»Ved vilkårsfastsættelsen må myndighederne først tage stilling til, hvilket risikoniveau man vil acceptere i området. På grundlag af dette niveau og den foretagne risikovurdering skal der fastsættes nødvendige vilkår.«

Som vejledning i fastlæggelse af acceptabelt risikoniveau anføres:

- »- unødige risici bør fjernes
- risici bør reduceres, så vidt det er praktisk muligt
- nye virksomheder bør etableres i overensstemmelse med moderne normer og praksis for sikkerhed
- den individuelle risiko må ikke forøges væsentligt som følge af etablering af en risikobehæftet virksomhed.«

Kvantitative kriterier for, hvornår risikoen er acceptabel, findes ikke i risikobekendtgørelsen. Vejledningen sætter heller ikke kvantitative kriterier, men taler om et acceptabelt risikoniveau, der blandt andet fastlægges ved anvendelse af anerkendte normer og god praksis for sikkerhed, samt at individuel risiko ikke nævneværdigt forøges. Denne vejledende angivelse skal suppleres med den almindelige forvaltningsmæssige proportionalitets-grundsætning, d.v.s.